

Dagboek van Paul Vandenbussche

Voor Jan Vanhee (55) uit Sint-Amandsberg bij Gent betekent het dagboek van zijn grootoom, Paul Vandenbussche, 98 jaar na diens dood in 1916 aan de IJzer het begin van een zoektocht naar een wel heel bijzondere familiegeschiedenis. Het dagboek belandt, samen met enkele postkaarten uit de Eerste Wereldoorlog, via zijn dementerende tante na het overlijden van zijn grootmoeder bij hem. Gefascineerd door de gedroogde klapproos die bijna een eeuw tussen de pagina's van het dagboek werd bewaard, gaat Jan te rade bij enkele experts en zo komt het dagboek uiteindelijk terecht bij de Koninklijke Bibliotheek van België.

Het verhaal van de jonge Paul Vandenbussche en zijn familie leest als een roman, maar leert ons anno 2014 ook heel wat over de omstandigheden waarin een doorsnee Belgische familie in de zomer van 1914 met de oorlog werd geconfronteerd. Vader Vandenbussche, een hoofdonderwijzer uit Beerst, een deelgemeente van Diksmuide in West-Vlaanderen, slaat in 1914 met zijn familie op de vlucht voor het oorlogsgeweld.

Zijn oudste zoon, Paul, neemt op 19-jarige leeftijd dienst in het Belgisch leger. De correspondentie tussen Paul en zijn familie laat ons toe hun beide verhalen te reconstrueren. Via Dieppe belandt Paul in Bailleul, het trainingskamp voor Belgische militairen, terwijl zijn familie de vlucht neemt naar Zuid-Frankrijk.

In het dagboek van Paul lezen we hoe het dagelijks leven in de loopgraven er tijdens de Eerste Wereldoorlog aan toe gaat: *werk, rust, loopgraven*.

Het is in deze *loopgraven* waar Paul op 21-jarige leeftijd dodelijk getroffen wordt aan het hoofd, op amper vijf kilometer van zijn ouderlijk huis in Diksmuide. In zijn overlijdensakte getuigen zijn kameraden dat Paul maar even zijn hoofd boven de borstwering stak om een glimp van zijn ouderlijk dorp, aan de overkant van de IJzer in bezet België, op te vangen.

“Het is door elkaars verhalen en geschiedenis te kennen dat we tot wederzijds begrip kunnen komen. Daarom is het belangrijk zoveel mogelijk verhalen en stemmen uit ons Europees verleden te delen; dankzij Europeana wordt dit mogelijk.”

Jan Vanhee, achterneef van Paul Vandenbussche

